Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125

УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 83. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го КВІТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 13, 1977 No. 83. VOL. LXXXIV.

УКРАЇНЦІ В АРҐЕНТИНІ ВІДЗНАЧАЮТЬ 80-РІЧЧЯ СВОГО ПОСЕЛЕННЯ

Буенос Айрес (М. Данилишин). — Українці в Арґентині приготовляються до відзначення 80-річчя свого поселення, що буде відмічено відповідними врочистостями по всіх головніших осередках їхнього поселення, та завершене побудовою ще одного Пам'ятника Шевченкові, що плянується здвигнути його в місті Апостолес, що є головним осередком українського поселення в провінції Місіонес, де перші українські еміґранти приїхали в серпні 1897 року.

Загальна українська спільнота в Арґентині є одною із найчисленніших наших поселенчих громад в Південній Америці, бо нараховує около 250 тисяч громадян українського походження, що пройшовши 80 літній шлях постійних зусиль та змагань і не зважаючи на різні труднощі та всякі економічні кризи, успішно розвиваються та постійно набирають більшої сили та значення.

Поселення українців в Арґентині можна ділити на три окремі періоди, а саме: початки приїзду в роках 1897 до 1919, тобто до закінчення Першої світової війни, опісля другий і масовий приїзд в роках 1920 до 1930, коли то, в наслідок світової економічної скрути, еміґрацію до Арґентини обмежено, та третій період в роках 1947 до 1950 коли в з різних країн Европи приїхало кількадесят тисяч українських втікачів-скитальців, але з них подавляюча більшість в пізніших роках виїхала до Канади та ЗСА, шукаючи там кращих відносин прожиття.

Колискою українського поселення в Арґентині є провінція Місіонес, бо з цієї провінції започатковано колонізаційну акцою просторих і родючих земель Арґентини. Провінція Місіонес находиться на віддалі 1,138 кілометрів від Буенос Айрес, яка клином врізується між Бразилію і Параґвай, де рівнож живуть українські скупчення, які себе спільно відвідують та між собою співпрацюють. Поверхня провінції Місіонес виносить 29,801 кв. кілометрів та нараховує тепер коло 600 тисяч населення, між якими є поважне число европейської еміґрації, як українці, німці та поляки, які поселилися там колоніями, що займаються переважно рільництвом або плянтаціями („жерба мате", чаю тютюну, та рижу а також скотарством.

Головним осередком релігійно-культурного життя українських громад в Місіонес є місто Апостолес, де є також числом найбільше українське скупчення, бо на основі анкетних звідомлень устійнено, що в Апостолесі живе яких 500 українських родин, а загально в Місіонесі живе понад 30 тисяч громадян українського походження. Живуть вони більшими чи меншими громадами в 45 окремих місцевостях, де виростає вже четверте покоління, яке зберегло ще свою рідну мову, релігію та народні звичаї.

Найбільше скупчення українців находиться в Буенос Айресі в місті та околиці,в яких є українські громади в 65 окремих місцевостях. Більшість цих громад належно зорганізовані, мають свої парафії, організації, народні доми та різні промислово-торговельні підприємства і ремісничі варстати. Менші українські скупчення находяться в провінціях: Чако, Кордоба, Санта Фе, Мендоза, Формоса та Ріо Неґро,які рівнож намагаються зберегти нашу національну індивідуальність та в силу спроможність та в силу своїх спроможностей розбудовують в

(Закінчення на стор. 3-ій)

Проф. Ю. Шевельов доповідав в Оттавському університеті

Оттава, Канада (А.Н.) — На запрошення Відділу Слов'янських Студій і Модерних мов проф. Юрій Шевельов відвідав Оттавський Університет і виголосив тут доклад на тему: Плянування мови у совєтській Україні. Прелеґент обговорив чотири аспекти згаданої проблеми: питання кодифікації української мови після 1917 р., функційність української мови під совєтським режимом, питання її престижу, питання можливости її збагачення і розвитку. Як ясно зілюстрував прелеґент, кожний аспект цієї проблеми вказує на сильну русифікаційну мовну політику в Україні, на її підрядне становище на рідних землях у відношенні до російської мови і на зубоження її лексики. З великою увагою і користю прослухали доклад студенти, професори та численні запрошені гості з українського, англомовного і франкомовного світу.

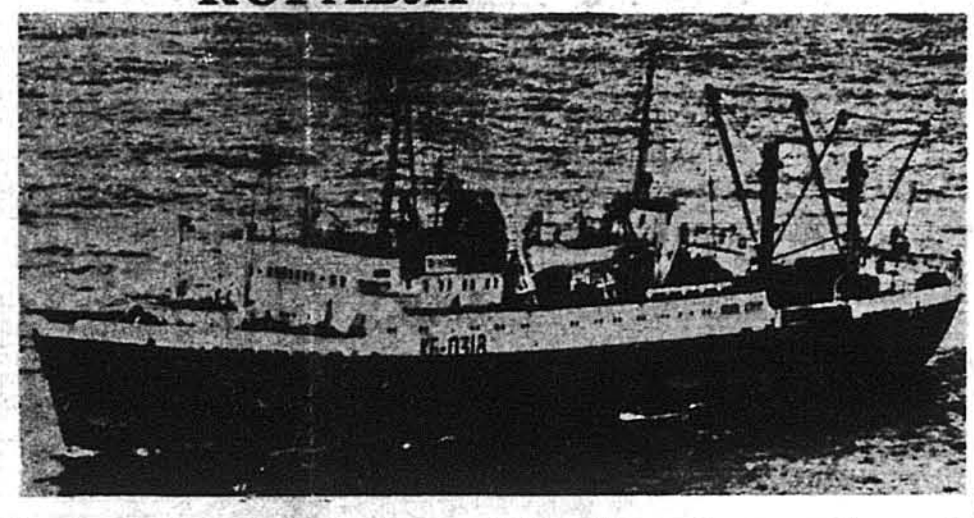
У серії „Українські Студії Оттавського Університету", яка виходить за редакцією проф. Константина Біди, появилась в англійській мові праця проф. Олександра Сидоренка: „Київська Академія в 17 ст." (Видання Оттавського Університету). Праця складається з таких розділів: Заснування Академії, Київська Академія до 1688 р.; Внутрішня структура (адміністрація, професорський склад, студенти, фінансова основа); Програма; Середовище українського барокко. Зміст книжки доповняють три апендикси (академічні правила, хронологічна таблиця, академічні ректори) і два індекси (індекс авторів і загальний індекс). Книжку збагачують 34 ілюстрації. Публікація фінансована фондом Івахнюків при Оттавськім Університеті, який призначений на видавання наукових праць в ділянці таких українських дисциплін, як українська література, мова, культура й історія, та на стипендії для студентів славістики, що спеціялізуються у згаданих дисциплінах. У серії „Українські Студії Оттавського Університету" появилась уже праця Орисі Прокопів — „Українські переклади сонетів Шекспіра", яка вже у продажу. Дальші праці цієї серії готуються до друку.

„Емський протест 1976" має міжнародний відгук

Міссуля, Монтана (ОУПС) — Орган Соціолінґвістичного Дослідчого Комітету при Міжнародній Соціологічній Асоціяції, „Соціолінґвістика", що виходить у видавництві Університету Монтани за редакцією проф. Дж. Дріссена, надрукував у своєму сьомому томі точне звідомлення про конференцію в справі лінґвіциду й „Емський протест", що відбулися в днях 24-26 червня 1976 р. в Бад Емсі, західня Німеччина, для протестного відзначення „Емського указу" з 1876 р. В статті подано повний список учасників конференції, що її зорганізував проф. Яр. Рудницький, та згадано про „таблицю осторроги", що її заходами СКВУ вмуровано там на стіні колишньої царської палати з 1876 р., в якій той ганебний „указ" був підписаний.

ВАШІНҐТОН ПЕРЕСТЕРІГАЄ МОСКВУ ЩОДО ПОРУШУВАННЯ РИБОЛОВНОГО ЗАКОНУ, СХОПЛЕНО ДВА СОВЄТСЬКІ КОРАБЛІ

Вашінґтон. — Державний департамент інформує, що в понеділок, 11-го квітня, заступник державного секретаря Воррен Крістофер покликав до свого бюра Владілленна Васева, високого урядовця совєтської амбасади, і через нього передав совєтському урядові пересторогу, що дальші порушування совєтськими кораблями риболовного закону ЗСА, який обмежує ловлю деяких родів риби в 200-милевій зоні від берегів ЗСА, може спричинитися до „погіршення відносин" між Америкою та Совєтським Союзом. Це вже другий раз протягом одного тижня, що Васев одержав таку пересторогу, а крім того американські чинники, за безпосередньою згодою президента Джіммі Картера, схопили два совєтські кораблі, які в територіяльних водах ЗСА наловили надмірну кількість риби. Минулої суботи, 9-го квітня, Прибережна Сторожа схопила совєтський корабель „Тарас Шевченко", який мав понад 1.5 метричної тонни більше риби, ніж дозволено законом, і змусила його причалити в Бостоні, а в понеділок, 11-го квітня, переловлено другий корабель „Антанас Снехкус", якого теж спрямовано до Бостону. Президент Картер в неділю, 10-го квітня, заявив кореспондентам, що ЗСА „нарешті мусіли зареаґувати" на постійне порушування риболовного закону совєтськими кораблями. Як інформують речники Білого Дому, капітани затриманих совєтських кораблів можуть одержати кари грнвнею до 100.000 дол. і один рік ув'язнення, як також можуть бути сконфісковані самі кораблі.

Совєтський риболовний корабель [тральщик] „Тарас Шевченко" прямує до Бостону після того, як його захопила американська прибережна сторожа за незаконну ловлю риб на американських прибережних водах.

У понеділок, 11-го квітня, пресовий секретар Білого Дому, Джоді Повелл, заявив кореспондентам, що ЗСА не хочуть „конфронтації із жадною державою", але не можуть також дозволити на порушування американських територіяльних вод риболовними кораблями чужих країн. Він заявив, що Прибережна Сторожа, Державний Департамент, Департамент Справедливости і Білий Дім розглядатимуть кожне порушення риболовного закону окремо, додаючи, що ще перед схопленням „Тараса Шевченка" три інші совєтські кораблі нелеґально ловили рибу на територіяльних водах ЗСА. Повелл сказав, що „президент Картер є терпеливим чоловіком", але не може дозволити, щоб будь-яка держава, включно з Совєтським Союзом, використовувала терпеливість ЗСА для власного збагачення.

Деякі із законодавців у Вашінґтоні в приватних розмовах не виключають можливости, що заанґажування корабля „Тарас Шевченко" в незаконній ловлі риби на американських водах могло бути пляновою совєтською провокацією проти українців. На таку можливість вказує факт, що вашінґтонська газета „Івнінґ Стар" у виданні з понеділка, 1-го квітня, пригадує, що корабель називається іменем українського поета, пам'ятник якого стоїть на публічній площі у Вашінґтоні. Газета помістила також фотознімку пам'ятника.

Державний департамент закликає ЗСА продовжувати допомогу південноамериканським країнам

Вашінґтон. — Минулого тижня, речники Державного департаменту, складаючи свідчення перед кількома Комісіями Палати Репрезентантів, закликали законодавців і уряд застосовувати інші методи, ніж зменшення військової та іншої допомоги, щоб запевнити пошанування людських прав у країнах Латинської Америки.

Теренс Тодман, асистент державного секретаря, сказав одній Комісії, що раптове припинення чи зменшення військової допомоги для держав Південної Америки, з якими ЗСА мають довготривалі і сильні зв'язки, може спричинитися до створення атмосфери „обурення та ворожнечі", додаючи, що нема запевнення, що припинення допомоги причиниться до поліпшення стану людських прав у тих країнах. Він твердив, що пошанування людських прав можна запевнити іншими, позитивними акціями, а не неґативними, до яких зарахував припинення допомоги.

Подібно висловилася Патриша Деріян, яка в Державному департаменті займає пост координатора для справ людських прав і гуманітарної діяльности та яка недавно повернулася з однотижневих відвідин Арґентини. Вона твердила, що уряд ЗСА матиме кращі успіхи, коли застосовуватиме „позитивні методи, замість неґативних" у своїх стараннях довести до пошанування людських прав у країнах Південної Америки. Патриша Деріян вважає, що Вашінґтон не повинен був зменшувати допомоги Арґентині, Бразилії і Уруґваєві, а шляхом переконання і „терпеливими переговорами" повинен продовжувати додержуватися свого зобов'язання щодо універсального пошанування людських прав.

Чарльс Брей, заступник асистента державного секретаря, рівнож твердив, що краще вживати інші методи, ніж зменшення допомоги призним до ЗСА державам, щоб запевнити пошанування людських прав.

УКРАЇНЦІ В МАНІТОБСЬКІЙ РАДІ ГРОМАДЯНСТВА

Вінніпеґ (СД) — З кінцем березня ц. р. відбулися тут в Інтернаціональному Центрі річні загальні збори Манітобської Ради Громадянства. Нову Управу Ради очолив д-р Атіш Маніяр. В її склад увійшли два українці з Вінніпеґу — д-р Сергій Радчук, президент Комітету Українців Канади, та проф. Яр. Рудницький, голова Комітету Людських Прав при цій Раді.

ЗСА готові перевірити закиди Москви щодо пропозицій відносно атомового роззброєння

Калгун, Джорджія. — Минулої п'ятниці, 8-го квітня, президент Джіммі Картер заявив, що якщо совєтські чинники зможуть представити „докази", що американські пропозиції в справі нового договору відносно обмеження стратегічної атомової зброї є „несправедливі", то уряд ЗСА віддасть цим совєтським закидам „велику увагу" і готовий ще раз переглянути ті пропозиції, які генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв відкинув під час недавніх нарад у Москві. Підкреслюючи ще раз, що він далі вважає пропозиції ЗСА за „справедливі і безсторонні" для обох держав, бо пропонували таке саме обмеження чи зменшення стратегічної зброї однаково для обох країн, Президент сказав, що Америка все одно готова переглянути свої пропозиції, якщо Москва представить „докази", що ці пропозиції є „несправедливі".

Президент Картер одержав „безпосередні запевнення" від Леоніда Брежнєва, що Совєтський Союз „так серйозно ставиться до справи нового договору, як і ЗСА". Президент вдоволений фактом, що минулого тижня у Вашінґтоні відбулася нарада державного секретаря Сайруса Венса із совєтським амбасадором Анатолієм Добриніном відносно дальших переговорів щодо обмеження стратегічної зброї, які мають відбутися в кінці травня у Женеві.

Коментатори вказують, що від провалу переговорів у Москві речники уряду ЗСА, включно з президентом Картером, постійно твердили, що закиди Кремля відносно здогадної „несправедливости" американських пропозицій є „цілком безпідставні". Заява Президента з минулої п'ятниці тепер дещо зміняє становище Вашінґтону, бо допускає можливість, що ЗСА можуть погодитися на зміни в пропозиціях, якщо совєтські чинники зуміють доказати цю „несправедливість".

Уряд ЗСА бажає „нормалізації відносин" з комуністичним Китаєм

Вашінґтон. — У понеділок, 11-го квітня, державний секретар Сайрус Венс заявив репрезентантам Крайової Ради для справ торгівлі між ЗСА і Китаєм, що уряд президента Джіммі Картера бажає встановити „нормальні відносини" з Пекіном не тільки на економічному, але рівнож і на дипломатичному відтинках. Венс відмовився відповісти на запит, коли зв'язки між Вашінґтоном і Пекіном будуть „нормалізовані", але додав, що така нормалізація є складовою частиною закордонної політики ЗСА. Між іншим, в комуністичнім Китаї тепер перебуває 18-членна американська делеґація, в яку входить 10 членів Конґресу, син президента Картера, Чип Картер, і представники кількох департаментів. Делеґація має на меті переговорити з китайськими чинниками ряд питань, які стосуються ЗСА і комуністичного Китаю.

У понеділок державний секретар Венс рівнож відбув нараду з представником Пекіну у Вашінґтоні, Гуанґ Ченом, під час якої обговорено справу провалу недавніх переговорів між ЗСА і СССР щодо нового договору відносно обмеження стратегічної атомової зброї. Подробиць наради не подано, але речники Державного департаменту повідомили, що нарада проходила в „приязній атмосфері". Деякі коментатори вважають, що ця нарада мала дві цілі: заспокоїти Пекін, який протягом останніх кількох днів посилив свою критику політики між ЗСА і СССР, бо вважає, що детант тільки допомагає Москві здійснювати свої імперіялістичні пляни, а також нарада могла бути пересторогою для Москви, що ЗСА готові нав'язати кращі відносини з червоним Китаєм, якщо Совєтський Союз зволікатиме з підписанням нового договору щодо обмеження атомової зброї.

В березні зросли гуртові ціни

Вашінґтон. — Департамент праці інформує, що протягом березня гуртові ціни збільшилися на 1.1 відсотка, що представляє собою найбільший зріст від жовтня 1975-го року, тобто за останніх 17 місяців. Найбільше зросли ціни на харчові продукти з уваги на дуже сувору осінь і зиму. Однак, економістів більше турбує зріст в цінах індустріяльних продуктів, бо ті ціни є кращим передвісником можливої інфляції. Гуртові ціни індустріяльних продуктів зросли протягом березня на вісім десятих одного відсотка. Це вже четвертий місяць підряд, що ціни індустріяльних продуктів зростають і це властне непокоїть урядових економістів та спеціялістів з приватного сектора.

МОСКВИЧІ ВІДГУКНУЛИСЬ НА ЗВУК ВЕЛИКОДНІХ ДЗВОНІВ

Москва. — Кореспондент щоденника „Ню Йорк Таймс" Крістофер Врен інформує у числі газети з 11-го квітня ц. р., що тисячі москвичів відгукнулись на заклик Великодніх дзвонів, які виповнили своїм звуком холодну, ясну ніч у Москві. Понад 1,000 москвичів, переважно молоді, намагалися продістатись до церков через залізні барикади, що їх поклала для здержання натовпу вірних поліція. Вірні годину перед початком відправи почали масово виповняти церкви, але поліція перепускала їх тільки через окремі проходи і робила „сортірівку". Переважно впускала до середини старших осіб, але поголовно завертала від церков молодь. Допомагали поліції у цьому ділі загони комсомольців. Однак, серед народу, як говорить К. Врен, пємічалось релігійне піднесення. Коли при асисті поліції відкрились церковні двері і священики в оточенні численних хрестів, ікон, свічок і церковних коругов та вірних робили обхід довкола церковці, а у повітрі могутньо прозвучала воскресна пісня „Христос ! Воскрес"!, численні зацікавленні зупинялися на вулиці, щоб подивитись і послухати цієї пісні, яка символізує воскресіння Ісуса Христа. В Москві під теперішню пору активно діють тільки 40 церков і вони, очевидно, не можуть помістити усіх вірних, які приходять до церков з переконання, або зацікавлення. Воскресіння Христове, каже далі Крістофер Врен, є найбільшим святом в Російській Православній Церкві. Це перший раз від кількох років, що свято Великодня припадає в тому самому часі, даючи можливість баптистам в Україні, лютеранам в Естонії і католикам в Литві святкувати це свято разом. Навіть серед невіруючих Великдень викликає певний сентимент і повагу і кожний з них намагається прикрасити свій стіл святочними стравами, зокрема паскою. Совєтські чинники намагалися іґнорувати, а навіть приховувати це велике свято. Газета „Правда" помістила у виданні з неділі, 10-го квітня, повідомлення, що „сьогодні свято повітряної фльоти". Але Великдень все одно притягає багатьох росіян до їхнього кореня. Компартія намагалася відтягнути молодь від церков й іншими програмами. В московських театрах йшли найкращі західні фільми, телевізія передавала популярну на заході музику, атеїстичні центри випустили цілий ряд підручної літератури, але повага до Великодня передається з покоління в покоління, а паска і різьблені та мальовані писанки з написом „Христос Воскрес" глибоко закорінені в душах вірних. Кореспондент згадує, що в одному випадку молодим комсомольцям вдалось продістатись до церкви, з наміром робити там бешкети в часі Богослужби, але коли відправа почалась, вони не рухались і з подивом слухали Служби Божої. Дивно тільки виглядало, що біля церков була така маса поліції і її спомагачів.

ВЕЛИКДЕНЬ В АМЕРИЦІ

Спостереження та інформації з поодиноких більших і менших українських громад свідчать, що українці всіх віровизнань, як і загал американців, торжественно відзначили цьогорічні свята Воскресіння Христового, зокрема масовою участю в Богослуженнях. Більшість церков на всіх Богослуженнях була переповнена вірними, між ними зокрема багато молоді.

Помер св. п. проф. д-р В. Голубничий

Ню Йорк. — В неділю, 10-го квітня, тут у своєму домі нагло на 49-му році життя проф. д-р Всеволод С. Голубничий, професор економії в Гантерському коледжі, визначний науковець, який спеціялізувався в ділянці економії СССР, зокрема України. Проф. В. Голубничий був автором ряду праць з ділянки економії в українській, англійській і німецькій мовах. Він був автором і редактором статтей з ділянки економії України в енциклопедіях українознавства в українській і англійській мовах. Був дійсним членом і членом управи Української Вільної Академії Наук в ЗСА та інших українських і американських наукових і професійних товариств.

Покійний осиротив батька Сергія, матір Лідію і брата Олександра з родиною. Похорони заповіджено на середу, 13-го квітня, з похоронного заведення Петра Яреми на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ДІТИ ОДУШЕВЛЯЮТЬСЯ ПРИМІЩЕННЯМИ УНСОЮЗУ І „СВОБОДИ"

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Коло 20 дітей з їхніми матерями з парафії Успення Пресвятої Діви Марії в Фреш Медовс, Н. Й., в четвер, 7-го квітня, відвідали Головну Канцелярію Українського Народного Союзу. Гості, які в більшості є членами УНСоюзу, оглянули бюра Союзу і „Свободи" та нові друкарські машини. Головний предсідник Йосип Лисогір провадив цією турою. Під час поботу у редакції діти одержали примірники „Веселки". На фотознімці — ґості в друкарні слухають пояснень п. Лисогора про техніку друку і адресування та висилки „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Причина провалу

Не зважаючи на те, що Кремль продовжує твердити, що причиною провалу переговорів щодо обмеження чи зменшення кількости стратегічної атомової зброї була, мовляв, Америка, яка старалася своїми пропозиціями, відкиненими совєтським ватажком Леонідом Брежнєвим здобути для себе ,,однобічні користі'' і нібито хотіла запевнити собі перевагу в ділянці нуклеарної зброї, то всі об'єктивні коментатори вказують, що ці твердження Москви цілком безпідставні. Адже ж пропозиції ЗСА мали стосуватися однаково обох держав і тому вони були і є справедливі та безсторонні, як це заявляють речники американського уряду. Отже, не Америка, а Совєтський Союз спричинився до неуспіху переговорів у Москві.

Кілька днів тому адмірал Стенсфілд Турнер, директор Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей) під час пресового інтерв'ю вказав на дуже правдоподібну причину, чому Брежнєв відкинув обидві американські пропозиції: Совєтський Союз саме тепер є в процесі розбудови 15-ох нових родів атомової зброї, на що Москва призначила біля 40 більйонів долярів. Отже, в такому світлі цілком зрозумілим стає рішення Москви не допустити до дійсно ефективного і справедливого договору щодо обмеження чи зменшення кількости стратегічної нуклеарної зброї. Якщо б Брежнєв був погодився на обмеження чи зменшення зброї, то совєтська економіка — яка завжди була і залишається воєнною економікою, тобто, виробництво воєнного устаткування, зокрема різних родів зброї, має першенство над виробництвом продуктів широкого вжитку — та економіка потерпіла б великі втрати. А Совєтський Союз на такі втрати аж ніяк не може собі позволити, бо — як вказує адмірал Турнер — СССР має дуже великі внутрішні недомагання, не тільки економічного, але й політичного та ідеологічного порядку. Ці недомагання Москва і старається замаскувати фасадою зовнішньої військової сили, надіючись, що мілітарна сила збільшить совєтські впливи на міжнародній арені. Цікаво, що в подібний спосіб поступала кайзерівська Німеччина, яка старалася здобути заморські колонії саме в час, коли внутрі тієї імперії постійно зростали різні проблеми і недомагання. В комуно-російській імперії теж зростають різні проблеми, як постійне недомагання сільсько-господарського сектора, який неефективний з уваги на свій колективний характер, поширюються національні рухи серед українців, грузинів, литовців, вірменів і інших поневолених Москвою народів, недомагає індустріяльний сектор совєтської економіки. Совєтська імперія, як і колись кайзерівська, старається закрити внутрішні слабості зовнішньою експансією, за допомогою військової сили.

З тих причин Брежнєв відкинув справедливі пропозиції ЗСА щодо обмеження чи зменшення стратегічної атомової зброї. Беручи під увагу, що кінцевою метою Совєтського Союзу є завоювання світу,або принаймні поширення своїх впливів на всі обшири, стає зрозумілим, чому Кремль не погодився на пропозиції ЗСА, бо дійсно ефективний договір щодо нуклеарного роззброєння перешкодив би експансіоністичним плянам цієї останньої в світі імперії.

Совєтська дволичність

Орган міністерства закордонних справ ,,Новоє Время'', який друкується, крім російської, також англійською, французькою, німецькою, еспанською, польською, чеською і арабською мовами, помістив довший заперечливий коментар, у якому стверджується, що зірвані у Москві переговори про скорочення і обмеження стратегічної зброї були відплатною акцією Кремля на ведену президентом Картером і його урядом політику оборони людських прав в світі, а зокрема критику порушування людських прав в Совєтському Союзі. Відкидаючи твердження західніх аналітиків, совєтський журнал стверджує, що ,,голосна антисоціялістична кампанія'', ведена на Заході в справі людських прав, витворила тільки несприятливу атмосферу, яка в будучому впливатиме на американсько-совєтську співпрацю. Вже сьогодні, згідно з твердженням журналу ,,Новоє Время'', політика детанту стоїть на найнижчому рівні від п'ятьох років. Очевидно, вину за неуспішні переговори московські верховоди приписують Заходові. Що більше, вони намагаються використати цю ситуацію для того, щоб поділити ЗСА і їх альянтів в поглядах на справу роззброєння. Цікаво,що совєтська пропаганда,обвинувачуючи Захід, а зокрема президента Картера, за ,,розпалювання антисовєтської кампанії'', а останньо також за неуспіх переговорів про роззброєння, чомусь постійно покликається на Гельсінкську угоду, яка мала стати базою для тривалого миру, чи — як її називає совєтська преса — ,,хартією мирного співжиття'' на довгі десятиліття. Очевидно, що совєтські пропагандисти ,,забувають'', що причиною неуспішности дії Гельсінкської Декларації є якраз совєтська неохота здійснювати постанови Европейської конференції, перевести зміни у внутрішній і зовнішній політиці Совєтського Союзу, щиро підходити до проблеми роззброєння і розв'язки багатьох інших питань — свободи релігії, виміни людьми й ідеями свободи політичних переконань тощо. Хто знає, якими мотивами керується Совєтський Союз у своїй зовнішній і внутрішній політиці, хто слідкує за розбудовою совєтської військової сили, хто цікавиться розвитком подій в країнах Африки, той знає і свідомий того, що постанови Европейської конференції для справ безпеки і співробітництва Москва зручно використовує для своїх цілей і вважає їх тільки тактично-політичним маневром. А втім, у своїй промові на з'їзді совєтських професійних спілок Леонід Брежнєв ще раз недвозначно підтвердив, що між комунізмом і демократичними державами вільного світу існує пропасть, яку ледве чи можна прикрити політикою детанту. У цій промові совєтський ватажок підтвердив також совєтську неуступчивість на відтинку людських прав, яку цілком добре можна б примінити також до інших ділянок, зокрема політики і військових справ.

А втім, совєтська дволичність така наглядна, що навряд чи потрібні ще й інші аргументи для потвердження совєтського словоблудія і практичної вартости совєтських заяв. Відрадніше стає, коли усвідомляємо собі, що совєтських словоблудів вже достатньо пізнали на Заході і почали придивлятися до них та їхніх потягнень більш критично.

В.Канарчук

223 КОЛЕКТИВНІ НЕЩАСТЯ

Рене Дюпонт це член французького Державного Інституту Сільського Господарства і кращий знавець господарських відносин в Африці. Він є автором книжки ,,Агроном голоду'', в якій розповідає про свою 40-літню боротьбу,яку провів для кращої і правильнішої системи сільського господарства в багатьох країнах Африки — боротьбу, з якої залишився песимістом.

Останніми часами багато праці присвятив він для африканських урядів. Дюпонт звичайно проводив шість тижнів для дослідження поля. ,,Приходжу до столиці країни й відразу застаю цілу купу повідомлень, то ж мушу посортувати якнайскорше ті, що є найважливіші й які треба прочитати''. Потім іде поговорити з селянами й місцевими сільсько-господарськими службовцями в усіх частинах краю. Старається відвідати кожну область, у якій вирощують найважливіші плоди. Щойно з кінцем тієї праці вибирається до столиці. Там уладжує серію відчитів і балачок з місцевими людьми, щоб переконатися,що найперше треба зробити. Повне повідомлення виконує пізніше.

У своїй другій книжці ,,Фальшивий початок в Африці'' Дюпонт висловлюється дуже критично про африканське сільське господарство й сільсько-господарські реформи. Ті справи, каже він, дуже погіршилися. ,,Африканського селянина дуже експлуатують його власні земляки по містах і багаті міжнародні споживачі, які знають так гарно поговорити, що також заплатять йому замало за його продукти. Наприклад, головні продукти селянина — це кава, какао й бавовна. Ті продукти продаються за посередництвом базарних установ, які платять селянам 40 відсотків зовсім невисокої ціни, пропонованої на міжнародному ринку. Цивільні службовці тієї установи живуть собі вигідненько. селянин і далі живе в біді.

,,Я не вірю, що трактор це найперша потреба для поліпшення сільського господарства'', каже він. ,,Важливе, щоб найперше ріллю добре обробити. Потім треба навчити селян, щоб сіяли у відповідну пору, бо вони люблять засівати завчасно. Опісля повинні навчитися застосовувати відповідний проміжок, виполювати бур'ян і прочищувати''.

Дюпонт доводить, що европейські селяни не перейшли через ніч, або протягом 25років від дуже при мітивного до новітнього змеханізованого сільського господарства. Чого ж африканський селянин мав би бути інакший? Після того, як навчиться основ господарства, тоді можна почінати привчати селянина вживати штучні погної і робити деякі приготування для використування машин.

Дюпонт гадає, що минулися ті дні, коли престиж країни міряли тракторами. Згадує, що Замбія зорганізувала була 223 колективні форми, кожну з тракторами й машинами та штучними погноями. Результатом того були 223 колективні нещастя. Він доводить, що потрібна інвестиція і розумна технологія. Одначе годі сподіватися, що бідний селянин буде вкладати гроші в багатьох країнах, про які переконається, що не матиме користей з інвестиції. Ці землевласник, лихвар і місцевий купець зберуть те, що селянин засіяв.

Не зважаючи на свій критичний підхід до Заходу, Дюпонт, видно, значно прихильніше дивиться на спадщину британської імперії. Його довгий час вражали різниці між ,,французькою'' і ,,британською'' Африкою. Французькі африканські уряди, каже він, дістали в спадщині поведінку Парижа, що той хто править — має рацію. Колишні британські краї більше схильні слухати критику, хоч багато з них все ще вагаються подавати до відома його сутні повідомлення. Було це тоді, коли уряд Замбії відмовився оголосити його звіт, у якому він вказував на невдачу колективізаційної політики замбійського уряду, про що він писав у своїй першій книжці про Африку.

В книжці ,,Голод будучини'' Дюпонт доказує,що сільсько-господарська продукція була інертна від 1959-го року. Із зростом населення, справи ще більше погіршилися. Більше людей, а нестача харчів, це рівняється катастрофі. Якщо не буде свого роду сільсько-господарської реформи, яка взяла б під увагу дійсність, що загрожує африканському (й азійському) селянинові, то справа ще погіршиться. Коло 2000-го року, каже він, буде річно недоставати 500 мільйонів тонн збіжжя. Вірить, що до політичної розв'язки прийде в будучині, бо світова опінія на Заході не стерпить, щоб могло прийти до голодової смерти на таку велику скалю.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО ОДИН ПІДПИС

До рецензії Б. Бойчука на книжку ,,Харків, Харків'' Олександра Семененка (з п'ятниці 4 березня 1977 р.), — дозвольте маленьке спростовання:

Обкладинку зробив не ,,отець'', якщо Слупчинський, — а не Слупчинський, якщо...,,отець''.

Остаюсь з поважанням
О. (не ,,о''.) Слупчинський

І. Стасів

НЕБЕЗПЕЧНЕ ФОТОЛЮБІЄ

В останньому часі, як це часто-густо можна завважити в українських пресових оголошеннях, стало вельми модним висвітлювати прозірки із туристичних поїздок в Україну. Роблять це при різних нагодах різні організації й товариства тому, щоби запевнити собі більшу фреквенцію у запляннованому зібранні. Реклямуючи таку новість, яка звичайно породжує цікавість як в молодих, так і старших віком людей, які може із розчуленими серцями приходять, щоб побачити те, що пригадало б їм пороги юного виростання на Батьківщині, породило свіжість давніх, вже призабутих спогадів про колишнє життя-буття...

— І щож ми бачимо при висвітленні таких прозірок?

Автор цих рядків, недавно мав нагоду побувати на одному із ,,сеансів" таких висвітлюваних прозірок з України. Бачили ми там те, що москвини дозволяють фотографувати для їх вигідної пропаганди за кордоном. Бачимо квітники, що кольоритно відображують погруддя Леніна, сквери міст,майдани,площі,на яких завважимо часом пам'ятник Богдана Хмельницького, купелеві пляжі, виставові вікна, парки і знову статуї Леніна, спеціяльні мешканеві апартаменти, а там десь і копули соборів та церковні входи.

Це і зоображення України у прозірках... Наратор за кожною знімкою підкреслює: ,,джаст бютифул", а нероздумливі глядачі ще аплявзами вибухають.

Спостерігаючи такі дивовижні явища, виринає питання: — Чи це породжує позитивну цікавість у молодого глядача у таких фотознімках? Та і чи приносить воно будь-яку цікавість й користь цілій громаді?

Організатори чи спонзори для висвітлювання таких прозірок повинні заздалегідь... рання оглянути їх і вибрати до висвітлення лише те, що зображує українську правду, але в жадному випадку не можна показувати остогидлі монументи московських головорізів. Наратор при висвітленні таких прозірок теж мусить їх належно коментувати, бо у протилежному випадку це сміливіше можна б назвати небезпечним фотолюбієм, що не приносить нічого цікавого ні корисного для громади, а зокрема молодій українській людині, яка приходить оглягути щось цікаве й дороге та для душі приємне.

БАГАТОМОВНИЙ ПРОТЕСТ

(М.Р.) — В Італії свого часу була розгорілася неабияка боротьба з приводу нетактовної спроби совєтів примусити виставовий комітет відкликати заплянoвану виставку в, Венеції, присвячену дисидентському мистецтву й культурі Східньої Европи. Християнсько-демократичні, ліберальні та радикальні посли італійського парляменту зажадали від уряду, щоб пояснив, як це сталося, що він передав директорові фестивалю Карльо Меана незадоволення совєтського уряду в справі щорічного фестивалю, що довела до резигнації дир. Меани. Туринська газета ,,Ля Стампа'' заявила у статті, що уряд, який шанує свою власну незалежність, був би відкинув совєтський протест. ,,Чи Італія вступила в ряди країн обмеженої суверенности?'', — питає газета.

Совєтський амбасадор у Римі відвідав італійського міністра закордонних справ і вручив йому гострий протест проти уладжування фестивалю дисидентського мистецтва й культури. Після того заявив амбасадор представникові пресової агенції: ,,Ми віримо, що венецький щодворічний фестиваль створено на те, щоб зближати людей. Якщо це правда, то навіщо дискутувати над політичними проблемами, які є внутрішньою справою інших країн?''

Зараз після того генеральний секретар італійського міністерства закордонних справ прикликав до себе директора фестивалю Меану, передав йому совєтський протест і просив його, щоб ужив ,,дипломатичних заходів'' для полагоди тієї справи. Директор Меана відповів на те так, що зголосив свою резигнацію. Його вже раніше заатакувала совєтська преса, що старався влаштувати цьогорічний фестиваль. Він тричі відвідував СССР, щоб придбати картини т.зв. ,,неофіціяльних'' совєтських артистів для фестивалю. У своєму листі в справі резигнації Меана каже, що СССР відгрожувався, що відкличе всі свої краї Варшавського Пакту від участи в теперішньому й будучих фестивалях, а це потягне за собою поважні наслідки для культурних взаємин між Італією і Східньою Европою. ,,Я гадаю, що цей серйозний вчинок совєтського амбасадора для застрашування в імені інших країн повинен бути якнайрішучіше відкинений'', — сказав дир. Меана.

Такий щодворічний фестиваль був звичайно одним із більших світових міжнародних артистичних показів. Останніми роками це підприємство знайшлося у фінансовій скруті, має коло мільйона довгу. В фестивалі бере теж участь кінематографія, театр, балет і скульптура.

Меана, згадуючи напади совєтської преси на нього, сказав: ,,Ізвєстія'' не розуміють, що існує свобода слова, а тому теж є різниця в способі думання в Італії. Темою цьогорічного фестивалю не є політична сензація, лише глибока документація й аналіза одного з найважливіших феноменів сучасної культури. Дух Гельсінкської декларації не може означати мовчанки для такої установи, як щодворічний фестиваль. Він заризикував би втратою довір'я, якщо вдавав би, що нічого не сталося і відкинув би культуру дисидентів''. Італійська комуністична газета ,,

повідомляючи про резигнацію дир. Меани, писала: ,,Венецький щодворічний фестиваль повинен і далі вести свою працю в повній свободі без якогонебудь зовнішнього утруднювання''.

М.Пастернакова

КНИЖКА — ДОКУМЕНТ ЧАСУ

Вітати треба появу книжки ,,Відгомін Років" у 25-ліття Курсів Українознавства ім. Г. Сковороди в Торонті 1976 р., 119 сторінок друку, 12 авторів статтей, численні фотознімки. Глянувши на програму, заплянoвану на 5 років навчання, з подивом і зацікавленням читається книжку одним віддихом до кінця, — перевіряючи, чи справді можна у дійсність перевести такий такий широкий діяпозон праці. Релігія, українська література, мова, археологія, історія, географія, населення України і майже всі ділянки мистецтва.

Основницею і надхненною директоркою курсів від початку їх заснування 1951-1976 рр. була невтомна у своїй праці д-р Олександра Копач. Предмети викладали фахівці окремих ділянок української культури. Приємно вражає упорядкований текст і доцільно розміщені фотознімки. На деяких сторінках зупиняєтесь довше, бо находите більше, як сподівались.Звичайно, вивчення мови — це найважливіше завдання курсів. Володіючи нею правильно, можна увійти в глибінь духа українського народу від праісторичних і старокнязівських часів, почерез козаччину, гетьманщину до новітнього українського відродження. Праця на курсах поставлена на весь ріст. В тому багатющому матеріялі слідно невпинне змагання до висот духа, до четвертого виміру життя культурної людини. В тому саме сила поступу — творити синтезу традиції зі сучасністю і завтрішніми днями, при чому молодь може мати змогу виявити власну свіжу думку на людей і на події минулого.

Радість сповняє душу, коли студенти виявляють себе у самодіяльній творчості. Наприклад у сценічних виставах ,,Лісова Пісня", ,,Оргія", ,,Іфігенія в Тавриді" Лесі Українки, ,,Мина Мазайло" Куліша, ,,Ярослав Мудрий" Кочерги, ,,Король-Жебрак" Андерсена в перекладі Б. Сафранова-Левицького, ,,Григорій Сковорода" О. Копач, монтажі та інсценізації інших драматичних творів, вечори реторики тощо. В усіх тих імпрезах студенти брали активну участь, виявляючи іноді не тільки акторську зрілість, але теж парості вродженого таланту.

Короною самобутности студентів був ,,Літературно -Мистецький Клюб", в якому велись дискусії на різні теми, критичні огляди лектур, проблематика сучасної молоді, українські дисиденти, майбутнє нашого народу, наші загально-суспільні недоліки тощо. На клюбових сходинах студенти сильнішали духом, набирали сміливости і віри у свої сили та переконання. У висліді рішено видавати журналик п. н. ,,Проблиски", де авторами були самі студенти. Тут справді проблискувало молоде перо в прозі і в поезії, критиці, сміховинках, гуморі. ,,Проблиски" були настільки цікаві, що їх поміщували в ,,Нашій Меті", ,,Новому Шляху", ,,Юнаку", ,,Вільному Слові" ,,Гомоні України", ,,Українському Голосі", ,,Свободі", ,,Екрані". Спільні прогульки, зустрічі зі студентами других курсів, романтика буднів — усе те давало нагоду пізнати себе ближче, створювало приязне взаємовідношення. Як бачимо зі сторінок книжки, студенти Курсів Українознавства ім. Г. Сковороди це не безособова громада, тут не зводиться всіх до одного знаменника. Навпаки, вчителі дають нагоду до вияву індивідуальности, до розвитку вроджених здібностей. Молодь не хоче і не може копіювати дійство минулого, вона шукає глузду свого життя тепер, з розумовим і чуттєвим підходом до української справи. Многогранна педагогічна і виховна праця і вільні зайняття одночасно формували в молоді характер, світогляд, любов до рідного народу, до живої України. Звичайно, були теж труднощі і перепони, але була терпеливість, завзяття, був приціл на дальшу мету.

Задум сл. п. інж. І. Лучкова, голови Батьківського Комітету, при щедрій співпраці членів редакційної колегії — В. Вериги, Б. Грибінського, М. Левицького і наді все пані Володимири Лучків, яка з питомою їй прецизійністю збирала і впорядковувала матеріял до книжки, ,,Відгомін Років" став рідкісним і цінним здобутком в культурно-освітній ділянці виховання нашої молоді.

Проминуть роки, які замкнуть за собою багато воріт, а в куточку пам'яті студентів надовго, може назавжди остане спогад про гарні зворушливі хвилини на курсі. Закриваєте книжку, а в думках, мов на екрані, просуваються силюети молодих людей, багато з них знайомі. Які вони тепер? Чи кинене живе зерно зійшло в їх душах? Чи ма-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Аркадія Оленська-Петришин

НЕ ДО ВЛАСТИВОЇ ТЕМИ

I

У своїй статті ,,Ще про справу де ми стоїмо в мистецтві", яка появилася в п'ятьох числах ,,Свободи", Петро Андрусів не зробив ні одного закиду в мою сторону, якого я не могла б з найбільшою легкістю опрокинути або заквестіонувати його доцільність.

Можливо, що помилково представлені факти, неточності та тенденційність статті п. Андрусева були спричинені тим,що автор базував свою статтю не на оригінальних матеріялах панелю, який відбувся в УВАН 30 січня ц.р., (автор не був присутній на цьому вечорі) а на репортажі пані Л. Дражевської, який, зовсім зрозуміло, дав тільки скорочену версію доповідей. Може й тому автор не може рішитися чи панелісткам ,,молодшого покоління" бракувала,,аналіза фактів'',чи в них була ,,переконливість аргументів''та,,всі закиди,які обі доповідачки висказали, в основі є слушні'' і що,,треба висловити їм велике признання і подяку".

Однак, коли автор дальше говорить про ,,цілий ряд засадничих блудів", то це уже серйозний закид, якого не можна оминути мовчанкою. Щодо першого ,,блуду", цебто ,,утотожнення" нюйоркського осередку ,,з цілим українським рухом в діяспорі", то я уважаю, що автор повинен взяти до уваги моє почуття відповідальности, коли я застереглась в оригінальному тексті,що буду говорити тільки про нюйоркське та чікагське мистецьке середовище, бо тільки до цих двох мала нагоду приглянутись ближче, і тому безвідповідальним було б говорити про щось, чого я не знаю точніше. Щодо другого ,,блуду", цебто, що я не проаналізувала ,,як і хто" довів ,,до того стану" мистецьке життя, то я мушу довести до відома п. Андрусева, що панелістам призначено по 10 хв. і тому ледве чи хто міг в такому короткому часі зробити вичерпну аналізу. Це також не було темою панелю. До речі, п. Андрусів взяв до уваги тільки малу частину тих причин,,недостач'',не дивлячись на те,що мав більше ніж достатньо місця в ,,Свободі". В 10 хвилинах не було також часу вичисляти позитиви в праці українських мистців (третій ,,блуд''),хоча в оригінальному тексті я згадала загально про позитиви та висловила подяку всім тим, (це включає й деяких членів ОМУА), що давали мені підтримку в минулому (про що й згадала пані Дражевська). І врешті (четвертий ,,блуд"?), таки зовсім не було нагоди ,,насвітлювати" ,,американський терен", а з другого боку, ледве чи можна сперечатися про те, що українське зорганізоване мистецьке життя, а не якась абстрактна ,,людина" ізольована від нього. Однак треба звернути уваги на засадничий блуд п. Андрусева, що він не пише до теми ,,Де ми стоїмо в мистецтві".

Не можна не погодитись з п. Андрусевим щодо осягів в минулому українських мистців, які брали участь в загально-світовому мистецькому русі. Шкода, однак, що автор приписує мені,що я,,охристила'' теперішній позем ,,міщанс[illegible]м". Такого поняття я не вживала, про що п. Андрус[illegible] міг переконатися, прочитавши навіть дуже короткий текст в ,,Свободі".

Не можна не співчувати важким умовинам мистців, які приїхали до Америки. Однак, мабуть ще більше потерпіли люди інших професій, в яких було не тільки незнання англійської мови, але і низка інших факторів, яких не можна було ніколи перебороти. Хоча я не була в жадній ділянці позамистецьких професій, які вичислює автор, я також якийсь час виконувала працю далеку від мого мистецького зацікавлення, малюючи взірці на чоловічих піжамах.

Не розумію, як автор може говорити про ,,агресивний тон" панелісток на підставі зреферованого матеріялу. Однак, не можна оминути мовчанкою тону статті п. Андрусева, в якій він повторно говорить про ,,двох пань", яким, мабуть, не потрібно б мішатися до таких поважних справ. Проте, одна з цих ,,пань", Ірина Петренко-Федишин, викладає мистецтво в Міському університеті у Ню Иорку, а я перестала викладати історію мистецтва в Доґлес коледжі Ратгерського університету тільки тому, бо хотіла присвятити більше часу малярству. Як професор графіки Української Мистецької Студії у Філядельфії (,,Нотатки з мистецтва" ч. 1, стор. 47), п. Андрусів повинен би виявити більше пошани для своїх колег. Хоч автор обізнаний з багатьома фактами моєї мистецької біографії, однак він, маю таке враження, ігнорує найважливіший факт цієї біографії — моє професійне прізвище.

Закиди п. Андрусева про ,,повчання" та про потребу доказувати ,,ділом" також не можна оминути мовчанкою. Ніхто нікого не повчав, однак, критикувати таки можна, а щоб критикувати, то потрібно тільки вміти висловити доцільні зауваги. Уважаю, що не є жадним громадським обов'язком вступати в члени та ,,ділом" зміняти кожну організацію, яку критикуємо. Крім цього, всяка громадська активність (як, наприклад, участь у панелях) наражує нас на критику, доказом чого є мабуть стаття п. Андрусева, як також п. Андрусів наражує себе на критику несправедливими закидами.

Несправедливим у статті автора є те, що він накидає мені деякі твердження, як наприклад те, що ,,українські мистці поза своє ґетто не виходять", що я не сказала. Очевидно, що деякі мистці виходять, а деякі ні, однак було б безглуздним робити таке твердження, в той час, коли я знаю мистців, які дійсно вийшли поза ґетто. При усій скромності скажу, що я й сама належу до цієї групи. Факт приймання праць американськими жюрі також ніяк не є співмірний з поняттям ,,визначних" мистців.

Шкодую, що п. Андрусів погоджується зі мною щодо наших ,,недостач", бо я також мала на увазі виставки в Українському Інституті Америки, де його, як голову Мистецької комісії, треба вважати відповідальним за низький рівень деяких виставок та за те, що Мистецька комісія так мало активна.

[Продовження буде]

УКРАЇНЦІ В АРҐЕНТИНІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

них наше релігійно-громадське життя.

Організаційний рух концентрується в Буенос Айресі, де загально існує 25 окремих організацій в проводі з товариствами „Просвіта" і „Відродження" та співпрацюючі з ними організації молоді, жіноцтва, студентів і комбатантів, що враз із філіями нараховують 50 окремих одиниць. Окремо існують ще три кредитові кооперативи та організації, які творять так званий демократичний бльок, а всіх очолює Українська Центральна Репрезентація, яка вибирається Конґресом і її каденція триває три роки. Всі організації видають 8 своїх пресових органів, — газет та журналів, які в наслідок теперішньої економічної скрути находяться в досить скрутній і навіть загрозливій ситуації.

Українську Католицьку Церкву очолює Екзархарт, що загально начислює 50 церков та каплиць, 20 священиків і 89 монахинь — Сестер Василіянок, Служебниць та Катехиток, які виконують велику виховну акцію серед українських громад різних місцевостей.

УАПЦеркву очолює протопресвітер о. Борис Арійчук, яка рівнож має свої церкви та парафії по головніших скупченнях і тепер будує в Буенос Айресі катедральний храм, який не зважаючи на незавидні економічні відносини — постепенно підноситься при належній підтримці українських громад в діяспорі.

В деяких місцевостях є також скупчення українських євангеликів, які мають свої власні молитовні доми та видають свій журнал „Євангельська Зірка", намагаючися поширити сітку своєї діяльности по всіх місцевостях нашого поселення.

Майже по всіх наших парафіях та організаціях є чинні відділи Рідної Школи а при Екзархаті існує філія Університету ім. Климентія Папи та українська гімназія, що мають вже за собою десять років існування та потребують посиленої піддержки, щоб стати на повній висоті своїх відповідальних завдань.

Реасумуючи сказане, сміло можна твердити, що про йдейний 80-літній шлях українського поселення в Арґентині був встелений всіма трудноощами нашої еміґраційної дійсности, але як такий пройшов під кожним оглядом успішно. Українські скупчення в Арґентині користуються якнайкращою опінією та мають за собою певні осяги і поважні здобутки.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

КРАЄВА УПРАВА КУПЦІВ, ПІДПРИЄМЦІВ
І ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ в ЗСА з осідком в ЧІКАҐО
разом із Відділами та іншими того рода торговельно-промисловими організаціями
улаштовують

І. ЗАГАЛЬНУ СТРІЧУ-З'ЇЗД
Українських Купців, Підприємців і Промисловців ЗСАмерики
на Оселі Українського Робітничого Союзу „Верховина"
в днях 25, 26 і 27-го червня 1977 р.
(субота, неділя, понеділок)

Кошти побуту, доїзд на „Верховину" та подробиці Стрічі-З'їзду в дальших оголошеннях.

Зголошення письменно або особисто в Союзі УКПіП в Чікаго — Ass-n U.A.M.M. & P. in Chicago, 841 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622. (312) HU 9-4450,

або СУКіП — Ню Йорк, Н. Й., SUKIP c/o ARKA, 48 E. 7th Street, New York, N.Y. 10003, (212) 473-3550,

або „Верховина" — "Verchovyna" UWA Resort Center, Glen, Spey, N.Y. 12737. Tel. (914) 856-1323.

Гостей-Підприємців з Канади і інших країн та їх Родини будемо радо вітати.

СВТ СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР

ЗАГІН „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

для юнаків і юначок (обмежене число)
від 30 липня до 13 серпня 1977
„Вовча Тропа"

В ПРОГРАМІ:
лучництво, руханка, стрільба, плавання

ЛЕГКА АТЛЕТИКА: *біги, стрибки, мети, стусан кулею, три скоки*
ГРИ: *копаний мяч, відбиванка, кошівка, стук-пук, метавка*

ВІДЗНАКА ФІЗИЧНОЇ ВПРАВНОСТИ
ОПЛАТА: 140.- ДОЛ.
По інформації звертатись:

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
ВІДДІЛ 3-ій в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
запрошує на

ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ
в суботу, 16 квітня 1977 р., о год. 9-ій веч.
в Українській Централі
240 Hope Avenue, Passaic, N.J.
Оркестра „ЧОРНОМОРЦІ" з Канади
Вступ $5.00 — Студенти $3.00.

ҐАЛЕРІЯ ФОКУС
861 Квін вул. Захід, ТОРОНТО, Канада
повідомляє про

ВИСТАВКУ КАРТИН
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА

Відкриття в суботу, 16-го квітня 1977 р., о год. 6-ій вечора.
Виставка триватиме до 30-го квітня 1977 р.

КНИЖКА — ДОКУМЕНТ ЧАСУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тимуть силу стати віч-на-віч суровим вітрам майбутнього? Ча захована в їх серцях іскра спалахне полум'ям, коли на це прийде час?

Сьогодні багато з них стало професіоналістами, лікарями, адвокатами, вчителями, інженерами, астронавтами. соціологами і т. п. Д-р Ігор Ґадач, кол. голова „Літературно-Мистецького Клюбу" на курсі, після шпитальної і приватної практики присвячує своє лікарське знання і опіку мешканцям „Пенсіону ім. І. Франка" в Торонті. Бувші абітурієнти і вчителі української мови на інших курсах, є напевно теж такі, що включились в різні ділянки нашого громадського життя. Це і є та нова зміна в нашій політично-суспільній праці. Українське шкільництво на еміграції має свої важливі проблеми. Меншає скількість учнів, є недомагання в методі навчання, бракує підручників, молодих вчительок тощо. Книжка „Відгомін Років" стане допоміжною у виховній і педагогічній праці, дасть напрямні у складанні програми навчання, у будові підвалин під ріст національної свідомости. Книжка повинна обов'язково дістатись в Україну, щоб познайомити тамошню молодь з діяльністю українців поза межами батьківщини. І вкінці, щоби оця діяльність не закінчилась на виданні альманаху. Але, щоби молодь продовжувала своє зацікавлення українською книжкою, вона чекає від українських письменників-прозаїків творів з новою тематикою, сучасними проблемами молоді, яка має дві батьківщини (народжені на чужині), дві мови, роздвоєну психіку, молодь, яка шукає розв'язки своїх пекучих питань в нашій літературі, в якій вічні проблеми і конфлікти були б усучаснені.

Український піонер у Західній Канаді писав: „Я люблю Канаду за її різнорідність, за багатство, за можливість дати дітям освіту, але — життя своє віддам за Україну, за її гори, ліси, ріки, за руїни міст, за прекрасні місця, за її великих людей, які увійшли в історію"...

Вісті з Клівленду

Як уже відомо читачам „Свободи" (ч. 62 від 18 березня 1977) — річні загальні збори Українських Злучених Організацій — Відділу УККА в Клівленді відбулися 4-го березня ц.р., де головою УЗО було обрано д-ра Богдана Футея на третю каденцію, а в середу 16-го березня відбулося перше засідання новообраної Управи.

Крім справ загального характеру на цьому засіданні було зроблено розподіл обов'язків між членами Управи в такому порядку: 1-ий заступник голови і реферат народних фондів — інж. Роман Возняк; 2-ий заступник голови і імпрезовий референт — Григорій Головка, 3-ій заступник голови і організаційний референт — інж. Григорій Завадівський, секретар (кореспонд.) д-р Борис Раковський, секретар (рекордов.) — Леся Кусяка, Фінансов. референт мгр Вас. Ліщинецький, господарчий референт — Василь Камінський, пресовий референт — Олекса Капустянський, референт акцій справ оборони українських дисидентів — Андрій Фединський, референт молоді — Юрій Дейчаківський, референт зовнішніх зв'язків — мгр Тарас Шмагала та вільні члени: Маруся Попивич, Орест Ліщинецький, Володимир Баран, Юрій Коцюмбас та д-р Ярема Раковський.

Під кінець засідання голова УЗО д-р Богдан Футей побажав успіху всім членам Управи у їх праці в біжучому році, а зокрема вище згаданому референту зібрати найменше п'ять тисяч дол. на Український Народний Фонд. Він висловився за тим, щоб розгорнути як найширшу акцію в обороні українських дисидентів, підняти активність всіх організацій Клівленду, а особливо молодечих та запропонував усім референтам представити конкретний плян праці на наступне засідання Управи УЗО, яке призначене на середу 20-го квітня цього року. Будем надіятись, що нова Управа прикладе всіх старань і гідно справиться із своїм завданням.

О.Капустянський

Увага! ЧІКАҐО І ОКОЛИЦЯ! Увага!
УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ —
12-ий ВІДДІЛ в ЧІКАҐО, Ілл.
запрошує усе Українське Громадянство Чікаго і околиці на

ВИСТАВКУ КАРТИН
МИСТЦЯ з БРУКЛИНУ, Н. Й.
ЯРОСЛАВА ВИЖНИЦЬКОГО
яка відбудеться
в ҐАЛЕРІЇ „ЛЕВІВ", 2353 В. Чікаго Аве., Чікаго, Ілл.
В ДНЯХ:
П'ятниця, 22-го квітня ц. р. від год. 8-10 веч. —
ВІДКРИТТЯ: Слово про мистця виголосить —
п. О. ҐАРАСОВСЬКИЙ.
Субота, 23-го квітня ц. р. від год. 10 рано — 9-ої веч.
Неділя, 24-го квітня ц. р. від год. 10 рано до 7-ої веч.
Виставлені картини до набуття.

Увага! ІРВІНҐТОН, НЮАРК та ОКОЛИЦЯ! Увага!

ДОПОВІДЬ
АНДРІЯ ГРИГОРЕНКА
„Права людини в Україні та СРСР"

В суботу, 16 квітня 1977 р., год. 7-ма веч.
Заля Української Православної Церкви **Св. Тройці**
при Лайонс Аве. та Спрінґфілд Аве. в ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.

Спонзорує —
КОМІТЕТ ОБОРОНИ РАДЯНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

Вшанування св. п. проф. д-ра Василя Плюща

В суботу, 26-го березня ц.р., у приміщенні Українського Інституту Америки в Ню Йорку, заходами Головної Управи Українського Лікарського Т-ва Північної Америки та Управи Метрополітального Відділу УЛТПА й при співучасти обох наших наукових установ НТШ та ВУАН відбулись святочні сходини для вшанування св.п.проф. Василя Плюща, дійсного члена НТШ та ВУАН, що відійшов у вічність 16-го листопада м.р. у Мюнхені.

Приявних було біля 45 осіб, лікарів та громадян з-поза лікарських кіл, його приятелів та співпрацівників з Німеччини та двох представників управи НТШ. На сходинах була теж дружина Покійного д-р мгр Надія Плющ із Мюнхену зі своїм сином, інж. Ворончуком та його дружиною.

О год. 7.30 вечора відкрив сходини голова Відділу УЛТПА д-р Т.Шегедин, та вітаючи приявних, а зокрема дружину Покійного, попросив до стола заступника голови УЛТПА, д-ра С.Вороха, а пізніше інших доповідачів. Д-р С. Ворох від головної Управи привітав усіх приявних та пані д-р Н.Плющ та щераз їй склав вислови глибокого жалю і співчуття від організації українських лікарів, підкресливши заслуги Покійного для Т-ва, як довголітнього співробітника та члена ред-колегії „Лікарського Вісника" й редактора однієї важної публікації Т-ва з історії укр. медицини. Він склав теж запевнення, що Управа Т-ва докладе всіх заходів, щоби опублікувати решту праць Покійного досі не виданих.

Д-р Осінчук, наступний доповідач, знаючи св. п. д-ра В.Плюща з 1939р. часів першої большевицької окупації Львова, тоді в характері туберкульозного інспектора Наркомздоров'я України та пізніше співпрацюючи з ним у Львівському Мед. Інституті та в редакційних і видавничих справах, аж до кінця його трудолюбивого життя, подав коротку біографію Покійного й на цьому тлі накреслив сильветку св. п. проф. Плюща, як лікаря спеціяліста грудних хвороб, науковця та організатора медичних лікувальних установ та як незвичайно працьовитого й відданого українському народові патріота-самостійника, що працею, словом і своїми публікаціями служив ціле своє життя щиро й віддано своєму народові на Батьківщині й в чужині.

Д-р Р.Сочинський підніс його заслуги як науковця, давши фахову оцінку його понад 110 наукових праць та могографій з ділянки туберкульози, соціяльної гігієни та головно з історії української медицини. Коротко теж згадав ще про його понад 40 публіцистичних праць в обороні прав українського народу на чужині.

Д-р Т.Крупа схарактеризував громадсько-політичний шлях і працю Покійного, підкреслюючи його організаційний та провідницький хист та постійне намагання поєднувати різні громадські фракції для спільної і корисної громадської праці, при чому грала велику ролю його особовість знання проблем та жертвенна праця. Згадав про заснування св.п. д-ром В.Плющем Спілки Визволення України на чужині та його провідну роль у ЦПУЕН, СХС, УЛЕСО та Пласт на британській зоні Німеччини.

На закінчення д-р С.Ворох прочитав ще лист від президента УНР в екзилі, Миколи Лівицького, в якому автор підкреслив відданість та працю Покійного, як безпартійного громадського провідного діяча та самостійника.

Вкінці д-р Г.Шегерин подякував доповідачам та публіці за участь у сходинах та запросив усіх на продовжування спогадів та скромне прийняття, а д-р Р.Осінчук попросив усіх доповідачів та інших, хто мав би якінебудь спогади про покійного віддати вкоротці написані доповіді чи спогади для поміщення їх у „Лікарському Віснику" чи інших публікаціях товариства.

Р.О.

Концерт скрипалів

Дня 12-го грудня м.р. у парафіяльній залі Української Православної Церкви Св. Вознесенія в Мейплевуді Н.Дж. відбувся концерт молодих скрипалів, подружжя Синтії і Володимира Степових. Вони виступали в сольових партіях і в дуеті, відігравши твори таких композиторів: Телемана, Моцарта, Вівалді, Равела і Верекївського. При піяно була п-нна Д. Запф. Обидвоє скрипалів є вчителями та викладають в американських школах музику.

На концерті було понад 100 осіб, були й знавці музики — фахівці:п-ні Д. Каранович, п-ні Т.Богданська, п-ні Г.Клим, Рафаїл Венке, який довший час вчив В.Степового та інші. Концерт відвідав рівнож і проф. Б.Мартос, колишній прем'єр-міністер УНР.

Від церковного проводу вітав та склав побажання для скрипалів о.І.Наконечний, виголосивши слово англійською мовою, а п-ні Раїса Дідов-Волуйчик, солістка церковного хору привітала їх українською мовою. Діти недільної школи вручили скрипалям китицю червоних рож, а п-ні А.Дек кошик гарних квітів.

Після концерту приявні оглядали олійні картини, які виставив батько скрипаля Володимира — Константин Степовий, які, як він зазначив залюбки малював протягом довгих років, як любитель малярства. Всі приявні могли вгощатись кавою і печивом, що їх приготовила мати Володимира — Евгенія Степова.

Щож дав концерт слухачам? Мистецтво — це дар Божий, даний людині для того, щоб вона відчувала й переживала тайну краси, яка криється у кожному мистецтві. Зокрема — це слід сказати про мистецтво музики і співу. Як показав цей концерт, молоде подружжя Степових добре володіють цим даром. Чарівні звуки їхніх скрипок, глибоко зворушували серця приявних, збуджували скриті сили душі, викликали бажання чинити щось доброго, бути справжніми християнами. Отже, головне значення цього концерту, на мій погляд, є морально-виховне.

Молоді мистці не взяли жадної матеріяльної нагороди для себе — ввесь прихід вони подарували церкві на сплату боргових зобов'язань. Це свідчить про їхню високу моральність. Вони — це молоде покоління нашої іміграції, яке не цурається і своїх людей і своєї Церкви. Це добрий приклад для всієї нашої молоді, як слід триматися свого й служити своїм людям. Св. пам'яти Митрополит Іларіон казав: „Служити людям — значить служити Богові".

Честь і слава молодим мистцям — Синтії та Володимирові Степовим. Подружжя Степових є членами церкви Св. Вознесенія в Мейплевуді Н.Дж. та вся їхня родина належить до 219-го Від. УНСоюзу.

Іван Гончаренко

ТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

МАЄМО ЩЕ 5 ВІЛЬНИХ МІСЦЬ в ТУРІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЕВРОПИ (ЛОНДОН, АМСТЕРДАМ, ҐЕНТ та ПАРИЖ) ВІДЛЕТ З НЮ ЙОРКУ 15 ЛИПНЯ 77р. ПОВОРОТ 4 СЕРПНЯ — КОШТИ $750.00

ЗГОЛОШЕННЯ ПРИНИМАЄМО ЛИШ ДО 15 КВІТНЯ 1977р. ВКЛЮЧНО.

Д. ЛІЩИНСЬКИЙ, ТЕЛ. (201) 763-1165

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Шевченківська Академія у Честері

День 27-го березня 1977 року буде записаний золотими буквами в українській честерській громаді, в цьому бо дні вона соборно і величаво пом'янула Великого Нашого Поета і Національного Пророка Тараса Шевченка.

Згадана Академія відбулася у просторій авдиторії школи при українській католицькій церкві св. Духа, при чому громадянство майже в цілості її заповнило.

Програму Академії відкрив інж. А.Забродський — голова місцевого Відділу УККА, який в коротких словах вказав на велику пошану, якою сьогодні втішається Шевченко, головним чином серед української молоді, і з такою ж пошаною вона відносилась до нього в часі його життя та в часі його похорону в Каневі.

Програму Академії розпочав мішаний хор при церкві св. Духа, під дириґентурою В.Корчинського, відспіванням „Заповіту" до слів Шевченка, музика А.Кошиця. Цей же хор відспівав також дві інші пісні в часі програми. Виступи хору були на дуже високому рівні і численна публіка нагородила його виконавців рясними оплесками.

Українською мовою виголосив мгр Володимир Сич реферат про Шевченка. Промовець відступив від утертої методи переповідання життя Шевченка та його творчости, а звернув головну увагу на безсмертну спадщину нашого найбільшого Поета і Національного Пророка і вплив її на кристалізацію української політичної думки від часу смерти поета посьогодні. Тією неоціненою спадщиною Шевченка є його вічно живе і животворче слово, та його криштальне і нічим не осквернене життя. Аналізуючи ці два підставові матеріяли — бесідник розвинув свою промову, закінчуючи її аналізою релігійних почувань Шевченка та його глибоку віру в побіду Правди над неправдою.

Діти цілоденної школи при церкві св. Духа, під дириґентурою вчительки співу Я.Кобрин відспівали три пісні.

Поему „Сонце заходить" деклямували діти збірно, а вірш-поему „А слово жевріє в народі віками" укладу Василя Болонки, виголосив з чуттям його син Андрійко Болонка.

Першу частину Академії закінчив фортепіяновим сольо Давид Комановський, студент місцевого УМІ кляси п-ні Грабової.

Другу частину Академії розпочала Ляля Рибаків відчитанням реферату про Шевченка по-англійському. У своєму солідно опрацьованім рефераті, вона переповіла життя нашого Кобзаря, згадуючи його злидні, його викуп з неволі, а вкінці його заслання та передчасну смерть.

У дальшій частині програми виступали діти Школи Українознавства, відспівавши під проводом їхньої управительки Лідії Грабової, дві пісні.

Вірш „У Шевченкові роковини" слова У. Кравченко та „Думи зі заслання" слова Шевченка деклямували діти збірно.

Молодий студент місцевого УМІ А.Захаріясевич відограв на фортепіяні дві коротенькі пісні, а саме: „Занадився журавель" муз. Соневицького, і „Українська пісня" муз. Лисенка.

Поему Шевченка „Посланіє" віддеклямувала помистецьки і з чуттям Тетяна Гузар із Вілмінгтону, Дел.

Можна об'єктивно ствердити, що згадана Академія була надзвичайно вдалою імпрезою, залишивши глибоке враження на приявних.

Свято закінчено відспіванням українського національного гимну.

Мгр Володимир Сич

З великим жалем і горем повідомляємо про несподівану смерть, в неділю, 10-го квітня 1977 р.

Проф. Д-ра
ВСЕВОЛОДА СЕРГІЄВИЧА ГОЛУБНИЧОГО

дійсного члена УВАН і члена Управи Академії.

В понеділок, 11-го квітня 1977 р. о 7-ій год. вечора була відслужена ПАНАХИДА в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН Покійного в середу, 13-го квітня 1977 р. о 9-ій год. ранку від похоронного заведення П. Яреми на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Убиті горем:
батько — СЕРГІЙ
мати — ЛІДІЯ
брат — ОЛЕКСАНДЕР з родиною

У ЧОТИРНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.
ІРЕНИ з ПАЛАМАРЧУКІВ ПИЗЮР

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА
в п'ятницю, 15 квітня 1977 р., о год. 9 ранку
в церкві Успення Пресв. Богородиці
в Ст. Луїс, Мо.

ЕВГЕН І МАКСИМ ПИЗЮР

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ (ОМУС)

Ділимось з Українським Громадянством сумною вісткою, що дня 2-го квітня 1977 року, відійшов у Вічність член нашого Об'єднання

сл. п.
ТЕОДОР ОСИПОВИЧ ФЕДОРОВИЧ

актор і режисер українських театрів.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

УПРАВА І ЧЛЕНСТВО ОМУС-у

Відділ УККА у Філядельфії запланував свою діяльність

Філядельфія (В. УККА). — На своєму першому засіданні новообрана Управа Відділу Українського Конгресового Комітету Америки у Філядельфії, на чолі з проф. д-ром Петром Стерчом, 24-го березня ц.р. затвердила рамковий плян праці на час до березня 1978р. Плян праці, що його опрацював голова Відділу, передбачає ведення поточної праці Відділу, яка визначена Статутом УККА та Правильником для Відділів УККА, як і устійненою практикою, але й запляновано кілька проєктів, які виходять поза поточну традиційну діяльність Відділу.

У поточній діяльності Відділу наголошується пожвавлення контактів з широкими колами громадянства через членські організації, відзначування загальнонаціональних річниць, переведення збірки Українського Народного Фонду для фінансування діяльности Централі УККА та, зокрема, посилення акцій в обороні прав людини й переслідуваного українського народу на Рідних Землях.

Щоб дати змогу всім членським організаціям достосувати їхні пляни діяльности на черговий рік і вже тепер поінформувати широкі кола українського громадянства про час і спосіб відзначування традиційних українських національних річниць, Управа Відділу рішила подати вже тепер свої пляни до загального відома.

Відзначування річниці Листопадового Чину заплановано на неділю, 6-го листопада 1977, урочистими Богослуженнями в усіх українських церквах і святочною академією. Імпрезова Референтура Відділу, що її очолює Михайло Ковальчин, ще опрацює програму, яка своєчасно буде подана до відома.

Шістдесяту річницю проголошення Самостійности України й 59-ту річницю Соборности України заплановано відзначити в суботу й неділю, 21-го й 22-го січня 1978р. трьома окремими фазами: а) урочистостями проголошення Дня Української Незалежности губернатором Пенсильванії та Посадником Філядельфії; б) торжественними й благодарственними Службами Божими в усіх українських церквах з організованою участю прапорів; та в) великим бенкетом і балем з відповідною програмою, що має відбутися у суботу, 21-го січня 1978р. з участю представників американського політичного світу.

Річницю Тараса Шевченка заплановано відзначити двома окремими імпрезами. Для широкого громадського загалу буде влаштований великий концерт з участю шкільної молоді всіх українських цілоденних і суботніх шкіл і молодечих організацій. Залишається досить часу на те, щоб запланувати широку участь у цих святкуваннях усіх українських католицьких і православних парохіяльних шкіл, учнів ,,Нашої Української Школи'', ,,Рідної Школи'' та Академії св. Василія. Управа Відділу надіється, що спільна підготова до цього Шевченківського Концерту дасть змогу референтові для шкільних справ при Відділі УККА, д-ві Андрієві Шулеві, нав'язати тісний контакт із усіми діючими у Філядельфії українськими школами. Окремо пропонує голова Відділу влаштувати наукову конференцію для простудіювання окремих аспектів творчости Тараса Шевченка. Цю конференцію найкраще влаштувати Відділові спільно з місцевим осередком Наукового Товариства ім. Шевченка та Літературно-Мистецьким Клюбом.

Управа Відділу вже тепер кладе на серце українській студіючій молоді справу гідного відзначення 60-ої річниці Бою під Крутами, що в 1978р. припаде на суботу, 29-го січня.

Управа Відділу рішила заапелювати до всіх українських організацій, щоб вони не влаштовували ніяких імпрез у днях, коли проходитимуть відзначування названих загальногромадських річниць

Для ведення оборонної акції прав українського народу на його суверенне національно-державне життя, а зокрема для безперебійної оборони українських нескорених в СССР — необхідно фінансових засобів. Кожна публікація вимагає коштів. Тому збірка Українського Народного Фонду, під кермою заступника голови Відділу мгр Івана Скочиляса, мусить бути посилена цього року. Філядельфія горда з того, що вже одинадцять років тримає вона прапор першуна в цій збірці, але, слава Богу, й інші організовані українські громади країни розуміють фінансові потреби УККА й уже заповіли інтенсивне посилення цієї збірки. Не слід було б українській Філядельфії залишатися позаду.

У поточній діяльності Управа Відділу бажала б наладнати кращу координацію імпрез на терені міста, щоб не скупчувати забагато імпрез в тому самому часі, що доводить до обниженої фреквенції в них. Тому Управа апелює до всіх членських організацій зголошувати заплянованi імпрези до календарця імпрез, що його веде канцелярія Відділу УККА. Це вийде тільки на користь усім зацікавленим успіхом своїх імпрез.

На 1977-ий рік заплянована Управою Відділу УККА покищо чотири окремі проєкти. Відзначення 60-ої річниці Української Національної Революції в основному заходами Об'єднання Товариств Прихильників УНР при співпраці Відділу УККА вже влаштовано, в суботу, 26-го березня 1977, прекрасним концертом з промовою віцепрезидента УНР, проф. д-ра Миколи Степаненка.

В центрі уваги позачергових імпрез Відділу УККА в цьому році буде Фестиваль Української Пісні, Музики й Танку ,,Гомін України'', що відбудеться в співпраці з урядом міста Філядельфії в п'ятницю, 5-го серпня 1977р., в амфітеатрі під відкритим небом Робин Гуд Делл. Культурно-освітня референтка Відділу УККА, проф. д-р Наталія Пазуняк, очолює фестивальну комісію, яка подбає за найкращу можливу програму фестивалю в рамках бюджету. Широкі кола українського громадянства вже тепер запрошується зарезервувати для себе цю дату й запросити своїх сусідів, українців і не-українців, на цей фестиваль.

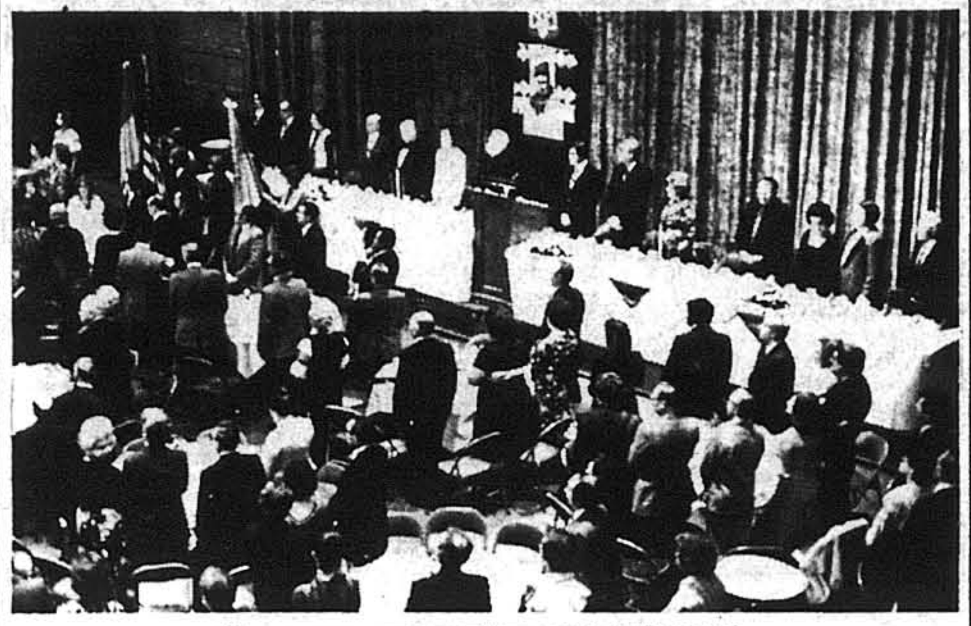
Другою справою, що на неї поклав наголос голова Відділу, це приступлення до підготови й видання великого збірника п.н. ,,Українці Філядельфії''. Цей збірник в англійській мові мав би охопити кожну ділянку організованого життя української громади Філядельфії від початків до кінця першого сторіччя масового українського поселення в Америці. Підготова такого збірника вимагатиме багато труду й коштів, але немає сумніву, що таке видання конечне.

Третьою конкретною справою, що є позапоточного характеру в діяльності Відділу, це спроба перевести облік українців у Філядельфії. Одні подають цифру 26.000, а інші 75.000 чи навіть вищу...Слід нам самим знати дійсність у цьому відношенні. Цього трудного завдання взявся мгр Іван Скочиляс. Про це в нас багато говориться, але досі нічого не робиться. Тому треба починати від себе. Треба пробувати у нас, у Філядельфії, а на підставі нашого досвіду вдасться, може, перевести подібний облік і в інших громадах. Очевидно, одна людина цієї справи не виконає. Тому Управа Відділу апелює до широких кіл громадянства допомогти Відділові УККА виконати це непосильне завдання без відповідних на це коштів.

Д-р Іван Скальчук і д-р Петро Клюк відновили справу придбання Українського Народного Дому для української Філядельфії. Спроби в цьому напрямі в минулому чверть-сторіччі не вдалися. Все ж, Управа Відділу вважає, що цієї справи не слід занехувати й тому покликано до життя комісію, яка має провірити практичні можливості реалізації такого задуму.

Очевидно, плян праці передбачає і ряд інших завдань, про які тут не згадуємо. Слід відмітити, що на порядку нарад є зорганізування старших віком українських громадян, що вже заініціювали пп.дир. Іван Поритко й проф. Микола Остап'як, щоб могти користати з усіх пільг, що їх урядові чинники для старших забезпечують.

„Україна — це Шевченко, а Шевченко це Україна"

Під час святкування подвійних роковин в Рочестері

Арктичний характер цьогорічної зими наробив багато всілякої шкоди; він попсував також пляни проводові Відділу УККА в Рочестері, Н. Й., який не міг вібути святкувань 22-го Січня у наміченому реченці. Одначе рада найшлася: річницю Незалежности разом з роковинами Шевченка відмічено величавим бенкетом. Може через злуку торжеств програма була дещо завелика, але тим не менше добра і вдала.

Усіми підготовчими працями керував наш неструджений діючий голова Відділу УККА, інж. Роман Куціль, йому допомагала Оксана й Євген Кулики, Катя Кузиляк та інші члени Відділу. Відповідна заля зі сценою та добрим фортепіяном, зго ри упляноване розсадження гостей при столиках відразу викликале культурне враження, створили милу атмосферу. За президіяльним столом засіли представники духовенства, організацій, управи міста і промовці.

Владика Варлаам Дзюба відкрив бенкет молитвою, зовсім оригінально, бо співаючи, — гарним, дзвінким голосом. Американський гимн відспівала заслужена для рочестерської громади Марія Климців, абсольвентка сольоспіву школи Істмена, яка багато літ, від ранньої своєї молодости співала постійно у церковному хорі, громадянському хорі, а часто виступала як солістка. Український гимн відспівали всі приявні, разом з хором.

Президент УККА Вілліям Андрушин відкрив програму свята коротким словом, згадавши визвольну боротьбу України і невмирущість нації, яка не зважаючи на програну, штучний голод, і на страшні переслідування інтелектуальної верхівки — живе й житиме.

Відомий приятель українців конґресмен Гортон у довшому слові накреслив відносини між Америкою й Совєтським Союзом в останніх часах. Він прихильник Америки, яка говорила б зі своїми союзниками з позиції сили і яка завжди стояла б на позиціях волі для всіх волелюбних народів. Після його промови, вручено йому петиції в справі оборони українських політичних в'язнів, а зокрема, Мороза, Руденка, Тихого, — з проханням передати ці петиції президентові Картерові. Петиції виготовив Комітет Оборони Мороза при УККА, а підписали всі приявні на залі.

Головним промовцем був д-р Мирон Куропась, кол. спеціяльний асистент през. Форда для етнічних справ, а тепер леґіслятивний асистент сенатора Роберта Дола. Зачав словами: „Україна — це Шевченко, — а Шевченко це Україна". Бо він, Шевченко, наш найбільший поет, заразом маляр,мистець мови, революціонер. Борець за людські права й людську гідність. Нині ця боротьба знаходить широке зрозуміння і підтримку державних мужів. Тому не сміємо бути песимістами відносно нашого майбутнього. Але всі разом й кожний з нас, зокрема, мусить докласти зусиль, щоб наш голос дійшов до кожного конґресмена, сенатора, провідного мужа, щоби ми здобули визнання американської суспільности. Мусимо бути сильно зорганізовані, включитися в громадську й суспільну роботу, створити сильний Український Центр у Вашінґтоні, творити коаліції з іншими етнічними групами, представляти собою політичну силу й мати вплив на політику держави, в якій живемо. Щоб ми могли не лиш святкувати великі річниці, але й діждатися незалежности України. Д-р Куропась так захопив слухачів своїми словами, що вони пошанували його повстанням з місць.

У мистецькій частині виступив знаний співак Йосип Ґошуляк, соліст канадської опери, радіо і телевізії. Чудовим, соковитим, повним глибини басом він виконав Григорія Китастого „Думу про матір Україну", Фоменка „Ой чого ти Дніпре", Шевченка-Лисенка „Гетьмани" та ще й наддаток у відповідь на настирливе домагання публіки. Всім, хто мав уже нагоду чути унікальну платівку Гошуляка з українською клясикою, приємно було зустрінути його безпосередньо і ще раз усвідомити собі, що маємо перед собою великого артиста. З признанням треба підкреслити, що наш Відділ УККА часто спроваджує на громадянські імпрези визначних мистців, бо мистці мусять мати заохоту до творчої праці, мусять мати можливість, нагоду виявити себе.

Симпатичний квінтет з Торонта у складі: Тереса Вальницька, Маруся Копистянська, Гануся Лепка, Іра Дрогобицька і Зеня Кобздай, під проводом Олени Глібович, а при акомпаньяменті Христі Ігнатович, відспівав: Садовського „Де гори Карпати", Фоменка „До пісні" і три лемківські „Іванку, Іванку", „Анничку" і „У Карпатах ходить осінь". Дівчатка виступали два рази; спершу у сукнях, прикрашених вишивкою, відтак у гуцульських строях.

Марія Бах, заавансована студентка школи Істмана, заграла на фортепіяні в'язанку українських пісень „Квіти з України", укладу А. Єдлічки, з наскрізь музикальним відчуттям, інтонаційно й технічно бездоганно. В неї гарний тон.

Мішаний хор „Сурма" під батутою Ярослава Матковського виконав три пісні до слів Шевченка: Дмитра Котка „Учітеся", М. Роздольського „Сонце заходить" (зі сольом Миколи Єйни) і Стеценка „Заповіт". Хор чисельний, дуже гарно зіспіваний, має багато добрих голосів, особливо сопранів. До свята приготовлявся дбайливо, з посвятою відбув багато солідних проб. До хору належать люди з різних угрупувань, але це не перешкоджає їм працювати гармонійно й робити пляни на майбутнє, відносно виступу з симфонічною оркестрою Бракпорту коледжу.

Танцювальний ансамбль ОДУМ ,,Веснянка" ' з Торонта, під керівництвом Миколи Балдецького, запрезентував нам привіт „Ми з України", танки „Ве-чорниці'', ,,Залицяння'', ,,Гопак". Ансамбль дуже зіграний, танцює легко, без зусилля, кожний член групи вишколений, що тяжко сказати, хто кращий. Були в гарних народних строях. Кожне українське серце радіє на вид такої великої, добре зорганізованої групи молоді (біля 60 осіб). Багато осіб зі залі робили знімки, щоб утривалити характеристичні моменти.

Вечір закінчив молитвою о. Василь Осташ, парох церкви Богоявлення. Програму вела Марта Шміґель.

Любов Цегельська

ТАРЗАН, Ч. 7737. Несподівані гості

П'єр!... Чи не видно якогось подорожника в пустині?... Нашому гостеві заспокійно тут у форті Момбік...

Ні, не видно, майоре!

Це тільки тому, що я волію обдумувати різні справи на вершках дерев...

І незабаром Ви знову будете це робити, Тарзане!

Майоре! На обрії видно хмару пилу... Може будуть в нас гості!